

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ

Освітня програма “Реабілітаційна психологія”

Спеціальність 053 “Психологія”

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № від « » серпня 20 р.

. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологія суїцидальної поведінки
Викладач (-і)	Кандидат психолог.н. Шкраб'юк Вероніка Степанівна
Контактний телефон викладача	0976128216
Е-mail викладача	veronika.shkrabiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=118&id_cou=1253
Консультації	кожний 3-й четвер місяця
2. Анотація до курсу	
<p>Місце навчальної дисципліни «Психологія суїцидальної поведінки» визначається фундаментальною роллю для майбутніх психологів знань, вмінь та навичок з організації психологічної діагностики та корекції поведінки осіб з аутоагресією; важливістю здійснення заходів з питань профілактики самогубств серед різних категорій населення. Дисципліна поєднує теоретичні та прикладні аспекти таких галузей знань як «Загальна психологія», «Клінічна психологія», «Психодіагностика», «Патопсихологія», «Вікова психологія», «Соціальна психологія» та ін.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: розкрити значення даного курсу у структурі практичної діяльності психолога; ознайомити студентів з історико-філософськими та соціально-психологічними теоріями суїцидальної поведінки; розширити теоретичні уявлення про індивідуально-психологічні особливості особистості суїцидента; поглибити наукові уявлення про види та методи діагностики, корекції та профілактики аутоагресивної поведінки особистості.</p> <p>Цілі: вивчення індивідуально-психологічних та патопсихологічних особливостей осіб, схильних до аутоагресивної поведінки та суїциду; поглиблення теоретичних знань про соціальні та соціально-психологічні явища, які провокують суїцидальну поведінку; оволодіння навичками роботи з психологічними техніками та методами діагностики аутоагресивної активності; ознайомлення із специфікою надання психологічної допомоги суїцидентам; підбір ефективних методів впливу на аутоагресора в кризових ситуаціях та особливості корекції постсуїцидального стану; розроблення заходів профілактики суїцидальної поведінки.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, саногенно.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним,</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p>	

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, володіння соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позицій принципу гуманізму; ставитись з повагою до мультикультурності та різноманітності

Фахові компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології та суїцидології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи аутоагресивної поведінки та суїцидальних вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) суїцидентам.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту населення.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження суїцидальної поведінки та технологій психологічної допомоги.

ПР7. Рефлексувати і критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати

власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги суїцидентам у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (деннаф.н./заочна ф.н.)
лекції	14/4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18/6
самостійна робота	58/80

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7- й семестр	053 Психологія	4 курс	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
ТЕМА 1. Загальна характеристика аутоагресивної та суїцидальної поведінки ПЛАН 1.Історико-філософські погляди на природу суїциду. 2. Поняття та основні теорії суїцидальної поведінки. 3.Види самогубств, форми	Лекція (2 год.), семінарське заняття (2 год.)	1. Надання психологічної допомоги молоді, яка схильна до суїциду чи здійснила спробу суїциду: Методичні рекомендації. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2013. 76 с. 2. ГураС.О. Психологія суїциду / Х. : НУЦЗУ, 2016.129 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/2140	- проаналізувати психологічний смисл смерті та поняття психологічної смерті в окремих психологічних концепціях (К.Юнга, В.Франкла, Е.Фромма); Дискусія: 1) Яку природу має явище	Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б Контроль самостійної роботи – 10б	2 тиждень

<p>суїцидальної поведінки 4.Етапи суїцидальної поведінки</p>		<p>201/ 3. Федоренко Р. П. Психологія суїциду / Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. 260 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/6653/3/Suicide%20psychology.pdf.</p> <p>4. Москалець В., Олійник А. Релігійна віра як антисуїцидальний чинник. Львів. 2018. Том 12. С. 58-75.</p> <p>5.Войтко В. Характерні особливості суїциду та суїцидальної поведінки: [навчальнометодичний посібник]. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2016. 44 с.</p> <p>6.Осетрова О.О. Суїцидологія: навч. посіб. Д.: ДНУ, 2016. 183 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=1485</p> <p>7. Суїцидальність в Україні: кримінологічна характеристика та протидія: монографія / В. В. Шкуро ; За наук. ред. д-ра юрид наук., доцента Ю. В. Орлова; Кримінологічна асоціація України. Харків: Панов, 2017.</p>	<p>самогубства? 2) Чи припустима однозначна оцінка вчинку самогубства? - підготувати письмове повідомлення 8/12</p>		
--	--	---	---	--	--

		<p>262 с.</p> <p>8. Шкраб'юк В. С. Духовна криза як чинник авітальної активності особистості. <i>Збірник наукових праць: психологія</i>. Івано-Франківськ, 2016. Вип.21. С. 71-79.</p> <p>9. Шкраб'юк В.С., Хрущ О.В. Технології профілактики суїцидальної поведінки дітей та підлітків. Впровадження інноваційної освітньої парадигми в гірських школах Українських Карпат / за наук. ред. М. П. Оліяр. Івано-Франківськ, 2019. С. 389-396.</p>			
<p>ТЕМА 2. Детермінанти суїцидальної поведінки ПЛАН 1.Чинники формування суїцидальної поведінки 2. Соціологічні та соціально-психологічні фактори суїцидальності 3.Індивідуально-психологічні та біохімічні моделі формування аутоагресивних проявів. 4.Захисні антисуїцидальні чинники.</p>	<p>Лекція (2 год.), семінарське заняття (2 год.)</p>	<p>1. Надання психологічної допомоги молоді, яка схильна до суїциду чи здійснила спробу суїциду: Методичні рекомендації. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2013. 76 с.</p> <p>2. ГураС.О. Психологія суїциду / Х. : НУЦЗУ, 2016.129 с.</p> <p>Електронний ресурс. – Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/2140201/</p> <p>3. Федоренко Р. П. Психологія суїциду / Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. 260 с.</p> <p>Електронний ресурс. – Режим</p>	<p>- здійснити психологічну критику психоаналітичних, соціологічних та біологізаторських концепцій самогубства -створити власну схему взаємозв'язків чинників суїцидальності. Обґрунтувати свою думку.</p> <p>- здійснити аналіз статистичних даних щодо суїцидальності та їх зумовлюючих чинників.</p> <p>- підготувати реферат, письмове повідомлення</p> <p>8/12</p>	<p>Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б Контроль самостійної роботи – 10 б Тестування 10 б</p>	<p>4 тиждень</p>

		<p>доступу: http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/6653/3/Suicide%20psychology.pdf.</p> <p>4. Москалець В., Олійник А. Релігійна віра як антисуїцидальний чинник. Львів. 2018. Том 12. С. 58-75.</p> <p>5. Войтко В. Характерні особливості суїциду та суїцидальної поведінки: [навчально-методичний посібник]. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2016. 44 с.</p> <p>6. Осетрова О.О. Суїцидологія: навч. посіб. Д.: ДНУ, 2016. 183 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=1485</p> <p>7. Суїцидальність в Україні: кримінологічна характеристика та протидія: монографія / В. В. Шкуро ; За наук. ред. д-ра юрид. наук., доцента Ю. В. Орлова; Кримінологічна асоціація України. Харків: Панов, 2017. 262 с.</p> <p>8. Шкраб'юк В. С. Духовна криза як чинник авітальної активності особистості. <i>Збірник наукових праць: психологія.</i></p>			
--	--	--	--	--	--

		Івано-Франківськ, 2016. Вип.21. С. 71-79. 9. Шкраб'юк В.С., Хрущ О.В. Технології профілактики суїцидальної поведінки дітей та підлітків. Впровадження інноваційної освітньої парадигми в гірських школах Українських Карпат / за наук. ред. М. П. Оліяр. Івано-Франківськ, 2019. С. 389-396			
<p>ТЕМА 3. Особистісні передумови суїцидальної поведінки</p> <p>ПЛАН</p> <p>1.Основні риси суїцидальної особистості.</p> <p>2. Мотиви суїцидальної поведінки. Типи особистісного смислу суїцидальної мотивації.</p> <p>3.Типи суїцидальних реакцій особистості.</p> <p>4. Індикатори суїцидального ризику.</p>	Лекція (2 год.), семінарське заняття (2 год.)	<p>1. Надання психологічної допомоги молоді, яка схильна до суїциду чи здійснила спробу суїциду: Методичні рекомендації. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2013. 76 с.</p> <p>2. ГураС.О. Психологія суїциду / Х. : НУЦЗУ, 2016.129 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/2140201/</p> <p>3. Федоренко Р. П. Психологія суїциду / Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. 260 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/6653/3/Suicide%20psychology.pdf.</p> <p>4. Москалець В., Олійник А.</p>	-здійснити аналіз продуктивних та деструктивних аспектів не адаптивної активності -підготувати реферат, письмове повідомлення 8/12	Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б Контроль самостійної роботи – 10 б Тестування 10 б	4 тиждень

		<p>Релігійна віра як антисуїцидальний чинник. Львів. 2018. Том 12. С. 58-75.</p> <p>5. Войтко В. Характерні особливості суїциду та суїцидальної поведінки: [навчально-методичний посібник]. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2016. 44 с.</p> <p>6. Осетрова О.О. Суїцидологія: навч. посіб. Д.: ДНУ, 2016. 183 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=1485</p> <p>7. Суїцидальність в Україні: кримінологічна характеристика та протидія: монографія / В. В. Шкуро ; За наук. ред. д-ра юрид. наук., доцента Ю. В. Орлова; Кримінологічна асоціація України. Харків: Панов, 2017. 262 с.</p> <p>8. Шкраб'юк В. С. Духовна криза як чинник авітальної активності особистості. <i>Збірник наукових праць: психологія</i>. Івано-Франківськ, 2016. Вип. 21. С. 71-79.</p> <p>9. Шкраб'юк В.С., Хрущ О.В. Технології профілактики суїцидальної поведінки дітей та</p>			
--	--	---	--	--	--

		підлітків. Впровадження інноваційної освітньої парадигми в гірських школах Українських Карпат / за наук. ред. М. П. Оліяр. Івано-Франківськ, 2019. С. 389-396			
<p>ТЕМА 4. Соціально-психологічні особливості суїцидальної поведінки різних груп населення</p> <p>ПЛАН</p> <p>1. Психологічна характеристика суїцидальності дітей та підлітків.</p> <p>2. Соціально-психологічні чинники самогубств у похилому віці.</p> <p>3. Соціально-психологічні фактори, що детермінують суїцидальну поведінку у військових колективах та серед співробітників правоохоронних органів.</p> <p>4. Соціально-психологічні чинники суїцидальної поведінки засуджених.</p>	Лекція, семінарське заняття (4 год.)	<p>1. Надання психологічної допомоги молоді, яка схильна до суїциду чи здійснила спробу суїциду: Методичні рекомендації. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2013. 76 с.</p> <p>2. ГураС.О. Психологія суїциду / Х. : НУЦЗУ, 2016.129 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/2140201/</p> <p>3. Федоренко Р. П. Психологія суїциду / Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. 260 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/6653/3/Suicide%20psychology.pdf.</p> <p>4. Москалець В., Олійник А. Релігійна віра як антисуїцидальний чинник. Львів. 2018. Том 12. С. 58-75.</p> <p>5.Войтко В. Характерні особливості суїциду та</p>	здійснити порівняльний аналіз суїцидальної поведінки, визначити спільне та відмінне (на вибір): а) діти та підлітки; б) підлітки та люди похилого віку; в) чоловіки та жінки; г) засуджені та сексуальні меншини; д) учасники бойових дій та лікарі; е) власний варіант; - підготувати реферат, письмове повідомлення	Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б Контроль самостійної роботи – 10б Тестування 10 б	6,8 тиждень

		<p>суїцидальної поведінки: [навчально-методичний посібник]. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2016. 44 с.</p> <p>6. Осетрова О.О. Суїцидологія: навч. посіб. Д.: ДНУ, 2016. 183 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=1485</p> <p>7. Суїцидальність в Україні: кримінологічна характеристика та протидія: монографія / В. В. Шкуро ; За наук. ред. д-ра юрид. наук., доцента Ю. В. Орлова; Кримінологічна асоціація України. Харків: Панов, 2017. 262 с.</p> <p>8. Шкраб'юк В. С. Духовна криза як чинник авітальної активності особистості. <i>Збірник наукових праць: психологія</i>. Івано-Франківськ, 2016. Вип.21. С. 71-79.</p> <p>9. Шкраб'юк В.С., Хрущ О.В. Технології профілактики суїцидальної поведінки дітей та підлітків. Впровадження інноваційної освітньої парадигми в гірських школах Українських Карпат / за наук. ред. М. П. Оліяр. Івано-</p>	8/12		
--	--	--	------	--	--

<p>ТЕМА 5. Психодіагностика суїцидальної поведінки ПЛАН 1. Методики визначення схильності до суїцидальної поведінки. 2. Візуальна діагностика суїцидальної поведінки 3. Діагностика суїцидального ризику при психопатії та депресивних станах особистості</p>	<p>Лекція (2 год.), семінарське заняття (4 год.)</p>	<p>Франківськ, 2019. С. 389-396</p> <p>1. Надання психологічної допомоги молоді, яка схильна до суїциду чи здійснила спробу суїциду: Методичні рекомендації. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2013. 76 с. 2. ГураС.О. Психологія суїциду / Х. : НУЦЗУ, 2016.129 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/2140201/ 3. Федоренко Р. П. Психологія суїциду / Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. 260 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/6653/3/Suicide%20psychology.pdf. 4. Москалець В., Олійник А. Релігійна віра як антисуїцидальний чинник. Львів. 2018. Том 12. С. 58-75. 5.Войтко В. Характерні особливості суїциду та суїцидальної поведінки: [навчальнометодичний посібник]. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2016. 44 с.</p>	<p>здійснити підбір методик, за допомогою яких можна визначити депресивні стани особистості, фрустрацію, дезадаптацію, суїцидальні наміри тощо.</p> <p>8/10</p>	<p>Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б Контроль самостійної роботи – 10 б. Тестування 10 б.</p>	<p>10 тиждень</p>
---	--	---	---	---	-------------------

		<p>6. Осетрова О.О. Суїцидологія: навч. посіб. Д.: ДНУ, 2016. 183 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=1485</p> <p>7. Суїцидальність в Україні: кримінологічна характеристика та протидія: монографія / В. В. Шкуро ; За наук. ред. д-ра юрид наук., доцента Ю. В. Орлова; Кримінологічна асоціація України. Харків: Панов, 2017. 262 с.</p> <p>8. Шкраб'юк В. С. Духовна криза як чинник авітальної активності особистості. <i>Збірник наукових праць: психологія</i>. Івано-Франківськ, 2016. Вип.21. С. 71-79.</p> <p>9. Шкраб'юк В.С., Хрущ О.В. Технології профілактики суїцидальної поведінки дітей та підлітків. Впровадження інноваційної освітньої парадигми в гірських школах Українських Карпат / за наук. ред. М. П. Оліяр. Івано-Франківськ, 2019. С. 389-396</p>			
ТЕМА 6. Методи психологічної профілактики та корекції суїцидальної поведінки	Лекція (2 год.), семінарське заняття (4)	1. Надання психологічної допомоги молоді, яка схильна до суїциду чи здійснила спробу суїциду: Методичні	-розробити схему психологічної діагностики та профілактики для певної категорії	Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б	12,14 тиждень

<p>ПЛАН</p> <p>1. Організаційні і правові принципи надання допомоги суїцидентам.</p> <p>2. Психотерапія та психокорекція суїцидальної поведінки.</p> <p>3. Основні методи психокорекційної роботи з аутоагресорами.</p> <p>4. Особливості профілактики суїцидальної поведінки.</p>	<p>год.)</p>	<p>рекомендації. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2013. 76 с.</p> <p>2. Гура С.О. Психологія суїциду / Х. : НУЦЗУ, 2016. 129 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/2140201/</p> <p>3. Федоренко Р. П. Психологія суїциду / Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. 260 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/6653/3/Suicide%20psychology.pdf.</p> <p>4. Москалець В., Олійник А. Релігійна віра як антисуїцидальний чинник. Львів. 2018. Том 12. С. 58-75.</p> <p>5. Войтко В. Характерні особливості суїциду та суїцидальної поведінки: [навчально-методичний посібник]. Кропивницький: КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2016. 44 с.</p> <p>6. Осетрова О.О. Суїцидологія: навч. посіб. Д.: ДНУ, 2016. 183 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://repository.dnu.dp.ua:1100/?</p>	<p>суїцидентів на ваш вибір, враховуючи вікові та гендерні особливості.</p> <p>Орієнтовна схема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. психологічний портрет суїцидента; 2. критерії суїцидальності 3. чинники суїцидальності 4. діагностика (процедура, методи, методика) 5. профілактика (методи, напрямки роботи, способи організації) <p>-розробити багатоаспектну програму (тренінг) профілактики самогубств серед підлітків, яка могла би бути запропонована для реалізації в освітніх та виховних закладах та для позашкільної роботи з підлітками.</p> <p>- підготувати реферат, письмове повідомлення</p> <p>10/12</p>	<p>Контроль самостійної роботи – 10б</p> <p>Тестування 10 б</p> <p>Контрольна робота 10 б.</p>	
---	--------------	--	---	--	--

		<p>page=inner_material&id=1485</p> <p>7. Суїцидальність в Україні: кримінологічна характеристика та протидія: монографія / В. В. Шкуро ; За наук. ред. д-ра юрид наук., доцента Ю. В. Орлова; Кримінологічна асоціація України. Харків: Панов, 2017. 262 с.</p> <p>8. Шкраб'юк В. С. Духовна криза як чинник авітальної активності особистості. <i>Збірник наукових праць: психологія</i>. Івано-Франківськ, 2016. Вип.21. С. 71-79.</p> <p>9. Шкраб'юк В.С., Хрущ О.В. Технології профілактики суїцидальної поведінки дітей та підлітків. Впровадження інноваційної освітньої парадигми в гірських школах Українських Карпат / за наук. ред. М. П. Оліяр. Івано-Франківськ, 2019. С. 389-396</p>			
<p>ТЕМА 7. Психологічна допомога близьким та рідним суїцидента</p> <p>ПЛАН</p> <p>1. Етапи переживання гострого горя та втрати.</p> <p>2. Психологічна допомога людям, які пережили суїцид близьких.</p>	<p>Лекція (2 год.), семінарське заняття (2 год.)</p>	<p>1. Надання психологічної допомоги молоді, яка схильна до суїциду чи здійснила спробу суїциду: Методичні рекомендації. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2013. 76 с.</p> <p>2. ГураС.О. Психологія суїциду / Х. : НУЦЗУ, 2016.129 с.</p>	<p>Визначте загальні та специфічні способи, прийоми, принципи психологічної допомоги дітям, батькам, партнеру самогубця. Обгрунтуйте думку.</p>	<p>Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б.</p> <p>Контроль самостійної роботи – 10 б.</p>	<p>14 тиждень</p>

<p>3.Особливості психологічної реабілітації родичів суїцидентів.</p>		<p>Електронний ресурс. – Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/2140201/ 3. Федоренко Р. П. Психологія суїциду / Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. 260 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/6653/3/Suicide%20psychology.pdf. 4. Москалець В., Олійник А. Релігійна віра як антисуїцидальний чинник. Львів. 2018. Том 12. С. 58-75. 5.Войтко В. Характерні особливості суїциду та суїцидальної поведінки: [навчальнометодичний посібник]. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2016. 44 с. 6.Осетрова О.О. Суїцидологія: навч. посіб. Д.: ДНУ, 2016. 183 с. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=1485 7. Суїцидальність в Україні: кримінологічна характеристика та протидія: монографія / В. В. Шкуро ; За наук. ред. д-ра юрид</p>	<p>- підготувати реферат, письмове повідомлення. 8/10</p>		
--	--	--	--	--	--

		<p>наук., доцента Ю. В. Орлова; Кримінологічна асоціація України. Харків: Панов, 2017. 262 с.</p> <p>8. Шкраб'юк В. С. Духовна криза як чинник авітальної активності особистості. <i>Збірник наукових праць: психологія</i>. Івано-Франківськ, 2016. Вип.21. С. 71-79.</p> <p>9. Шкраб'юк В.С., Хрущ О.В. Технології профілактики суїцидальної поведінки дітей та підлітків. Впровадження інноваційної освітньої парадигми в гірських школах Українських Карпат / за наук. ред. М. П. Оліяр. Івано-Франківськ, 2019. С. 389-396</p>			
--	--	---	--	--	--

б. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>У результаті засвоєння дисципліни «Психологія суїцидальної поведінки» студент може набрати максимально 100 балів.</p> <p>T1, T2, T3, T4</p> <p>Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б.</p> <p>Контроль самостійної роботи (презентація, реферат, письмове повідомлення тощо) – 10 б.</p> <p>Тестування (T1,T3,T4 по 10 б.) – 30 б.</p> <p>T5, T6, T7, T8,T9</p> <p>Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б.</p> <p>Контроль самостійної роботи (презентація, реферат, письмове повідомлення тощо) – 10 б.</p> <p>Тестування (T6,T7,T8 по 10 б) -30 б.</p> <p>Контрольна робота–10 б</p>
-----------------------------------	---

	<p>Сумарна кількість – 100 балів.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Критерії оцінки тестового контролю: 9-10 балів «відмінно» - студент дав не менше 90% правильних відповідей; 7-8 балів «добре» - студент дав не менше 70% правильних відповідей; 5-6 балів «задовільно» - студент дав не менше 50% правильних відповідей; 1-4 бали «незадовільно» - студент дав менше 50% правильних відповідей; 0 балів - завдання відсутнє.</p> <p>Критерії оцінки реферату/письмового повідомлення: 9-10 балів (відмінно): тема реферату/письмового повідомлення актуальна та відзначається практичною значущістю; у роботі здійснено критичний огляд визначень різними авторами, наведених в різних джерелах; матеріал роботи добре структурований, логічно викладений; роботу оформлено з дотриманням встановлених правил; студент демонструє здатність робити у рефераті/письмовому повідомленні логічні висновки та узагальнення; проявляє здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання.</p> <p>7-8 балів (добре): тема реферату/письмового повідомлення актуальна; у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми; використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми; матеріал реферату/письмового повідомлення загалом структурований, логічно викладений; оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам; студент послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно викладає матеріал; демонструє здатність робити логічні висновки та узагальнення; але не в повній мірі може аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; недостатньо використовує фактичні та статистичні дані.</p> <p>5-6 балів (задовільно): тема реферату/письмового повідомлення не є актуальною; у роботі здійснено поверхневий аналіз основних аспектів проблеми; використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему; реферат/письмове повідомлення містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність студента зрозуміти її зміст; робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є суттєві недоліки.</p> <p>3-4 балів (незадовільно): завдання виконане частково; студент не висвітлює дискусійну тему або висвітлює її неправильно; текст реферату/письмового повідомлення є повністю ідентичним тексту</p>

підручника чи конспекту або повністю ідентичним реферату/письмового повідомленню іншого студента на таку ж тему.

1-2 бали (незадовільно): завдання практично не виконано, складається з окремих малозмістовних тез, які за своїм змістом не відображають суті теми реферату/наукового повідомлення; робота не оформлена, здана не вчасно чи відсутня.

0 балів – завдання відсутнє.

Критерії оцінки презентації:

9-10 балів (відмінно): у презентації відображено глибоке, чітке розуміння та усвідомлення матеріалу, аналітичний та творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю, логічністю та послідовністю.

7-8 балів (добре): у презентації містяться важливі твердження щодо проблемних питань, презентація має в основі декілька ключових положень, які не повністю розкривають її тематику; прослідковується певна логічна структура в розміщенні інформації; презентація починається із вступу, надає інформацію в певному порядку і завершується викладенням важливих наукових моментів та висновків; не повністю представлені інформаційні джерела або не всі правильно оформлені.

5-6 балів (задовільно): презентація сфокусована на темі, але поверхнево висвітлює її; естетичний вигляд незадовільний (відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення); важко вловити структуру подання інформації; немає посилань на використані джерела або не всі правильно оформлені.

3-4 балів (незадовільно): завдання виконане частково; презентація студента не містить відповідь на поставлене завдання, не є аргументованою; не містить посилань на джерела, що вивчаються; не містить аналізу відповідних теорій, концепцій, наукових течій, свідчить про наявність значних прогалин у знаннях студента, викладена з порушенням логіки подання матеріалу, містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок та виправлень.

1-2 бали (незадовільно): завдання практично не виконано, презентація не розкриває сутності питання, або допущені грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність знань у студента, або їх безсистемність та поверховість, невміння сформулювати думку та викласти її, незнання основних

положень навчальної дисципліни; наявні значні фактичні помилки, незрозумілості та нерозуміння теми, презентація не оформлена, здана не вчасно чи відсутня.

0 балів – завдання відсутнє.

Критерії оцінки контрольної роботи:

10-9 балів «відмінно» - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей на контрольні запитання, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.

7-8 балів «добре» - студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей на контрольні запитання, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

5-6 балів «задовільно» - студент загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час письмових відповідей на контрольні запитання, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-4 бали «незадовільно» - частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час письмових відповідей на контрольні запитання, допускаючи при цьому суттєві помилки.

0 балів - завдання відсутнє.

Критерії усного і письмового опитування на семінарських заняттях здійснюються за 5-бальною шкалою.

5 балів «відмінно» - ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних проблем, які розглядаються на семінарі. Знання мають бути осмисленими, що виявляється у повноті та адекватності їх пояснення. Вміння підходити до виконання завдань не лише у форматі репродукції, а й з елементами креативності.

4 бали - «добре» - ставиться за наявність у студента знань щодо більшості питань, які розглядаються на семінарському занятті. Притім, знання характеризуються адекватністю, але є частково усвідомленими (студент за формою відповідає правильно, а пояснити смисл може не завжди).

3 бали «задовільно» - ставиться за наявність у студента фрагментарних знань з теми семінару, які при цьому не завжди точно ним розуміються і недостатньо повно вербалізуються.

2 бали «незадовільно» - ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем з

	теми семінарського заняття, або ж за наявність часткових знань, які він неправильно розуміє і неправильно трактує.
Семінарські заняття	Теми семінарських занять: 1. Загальна характеристика аутоагресивної та суїцидальної поведінки 2. Детермінанти суїцидальної поведінки 3. Особистісні передумови суїцидальної поведінки 4. Соціально-психологічні особливості суїцидальної поведінки різних груп населення 5. Психодіагностика суїцидальної поведінки 6. Методи психологічної профілактики та корекції суїцидальної поведінки 7. Психологічна допомога близьким та рідним суїцидента
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль у формі заліку здійснюється на основі оцінювання рівня досягнення програмних результатів студентами і зарахування всіх виконаних ними завдань. Для цього отримані бали сумуються, а їх кількість повинна бути не меншою, ніж 50 балів.

7. Політика курсу

Політика курсу «Психологія суїцидальної поведінки» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань внаслідок серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, які слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, виконати самостійну, тестові завдання тощо). У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю (у разі якщо він не відпрацює пропущені заняття і не виконає обов'язкову навчальну програму). Якщо студент не ліквідував заборгованість і не набрав мінімум 50 балів, він буде спрямований на повторне вивчення навчальної дисципліни.

8. Рекомендована література

Основна:

- Надання психологічної допомоги молоді, яка схильна до суїциду чи здійснила спробу суїциду: Методичні рекомендації. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2013. 76 с.
- Гура С.О. Психологія суїциду / Х. : НУЦЗУ, 2016. 129 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/2140201/>
- Федоренко Р. П. Психологія суїциду / Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. 260 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/6653/3/Suicide%20psychology.pdf>.
- Москалець В., Олійник А. Релігійна віра як антисуїцидальний чинник. Львів. 2018. Том 12. С. 58-75.
- Войтко В. Характерні особливості суїциду та суїцидальної поведінки: [навчально-методичний посібник]. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2016. 44 с.
- Осетрова О.О. Суїцидологія: навч. посіб. Д.: ДНУ, 2016. 183 с. Електронний ресурс. Режим доступу: http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=1485
- Суїцидальність в Україні: кримінологічна характеристика та протидія: монографія / В. В. Шкуро ; За наук. ред. д-ра юрид наук.,

доцента Ю. В. Орлова; Кримінологічна асоціація України. Харків: Панов, 2017. 262 с.

8. Шкраб'юк В. С. Духовна криза як чинник авітальної активності особистості. *Збірник наукових праць: психологія*. Івано-Франківськ, 2016. Вип.21. С. 71-79.

9. Шкраб'юк В.С., Хрущ О.В. Технології профілактики суїцидальної поведінки дітей та підлітків. Впровадження інноваційної освітньої парадигми в гірських школах Українських Карпат / за наук. ред. М. П. Оліяр. Івано-Франківськ, 2019. С. 389-396

Допоміжна:

1. Психологія суїциду: Посібник/ за ред. В. П. Москальця. К.: Академія, 2004. 288 с.

2. Рибалка В. Психологічна профілактика суїцидальних тенденцій проблемної особистості / К. : Шкільний світ, 2009. 128 с.

3. Білецька В. В. Девіантна поведінка учнів: форми, прояви, попередження (методичні рекомендації практичним психологам, соціальним педагогам, вчителям загальноосвітніх навчальних закладів) / В. В. Білецька. Миколаїв, 2011. 40 с.

4. Блинова О. Є. Психологічні фактори суїцидальної поведінки у підлітковому віці / Актуальні проблеми суїцидології : зб. наук. праць. К., 2002. Ч. 1. С. 31–33.

5. Лебедєв Д.В., Назаров О.О., Тімченко О.В., Христенко В.Є., Шевченко І.О. Психологія суїцидальної поведінки: Посібник/За заг. ред. проф. О.В.Тімченка – Харків, 2007. – 129 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/5707/1/Психологія%20суїциду.pdf>

Інформаційні ресурси

1. http://www.ereading.club/bookreader.php/1023474/Isaev_D.__Psihologiya_suicidalnogo_povedeniya.html2.

2. http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/671/Zmist_Vstup.pdf

Викладач – Шкраб'юк Вероніка Степанівна